

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Controversiarvm Omnivm Hvivs Ævi Lvthero-Calvinisticarvm Libri Tres

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiæ, 1627

LXXXII. Num quæ fiducia in Meritis collocanda sit?

urn:nbn:de:hbz:466:1-35233

DICO AD I. At expresse vt operariis talium.

AD II. Hortantur; sed præmio proposito beatitatis.

VI. Expresse vita æterna bonis est operibus promissa. Mat. 19. *Si vis ad vitam ingredi, serua mandata.* Ibid. *Omnis qui reliquerit. &c. & vitam æternam possidebit.* 1. Tim. 4. *Pietas ad omnia utilis est, promissionem habens vite, qua nunc est, & futurae.* Vnde promissum est debitum; & præstita conditio habet meritum.

VII. Operantes dicuntur digni præmio; quippe meriti. Luc. 10. *Dignus est operarius mercede sua.* Sap. 3. *Tentauit eos, & inuenit eos dignos se.* 2. Thes. 1. *Vt digni habeamini regno Dei, pro quo & patimini.* Illud autem Rom. 8. *Non sunt condignæ passionibus huius temporis ad futuram gloriam;* intelligitur de substantia operum, non de proportione absoluta.

DICO AD I. *S. Aug. ep. 105. &c.* beatitudo tribuitur misericordie, non quod ea non sit vera merces meriti; sed quia merita ipsa sunt data ex misericordia. Deinde: In ipso merito est opus misericordie, ob pecc. venialia quibuscum fit meritum.

AD II. Vinum & lac gratiam significant, non gloriam: gratia autem nõ acquiritur per merita. Ita *S. Hieron. in Comment.*

AD III. *Inutiles* ex nobis, ex natura, ait *S. Ambr. 2. Inutiles*, Deo; at non nobis, ait *V. Beda. 3. S. Aug. serm. 3. de verb. dom. Inutiles*, quia nil vltra id facimus, quod debemus. 4. *S. Chry. Vult nos de nobis humiliter sentire.*

AD IV. *S. Aug. l. de grat. & lib. arb. c. 8. & 9.* Stipendium iustitiæ est vita æterna; sicut peccati, mors.

AD V. Fit sermo ibi de salute inchoata per gratiam viam; & hæc non habetur per merita, sed gratis. Nec vllus eas scripturas exposuit vnquam de gloria patriæ.

AD VI. Fides excludit gloriationem gloriantium in sese & in propria iustitia; non autem gloriationem in Domino. Ita *Bern. serm. 13. in Cant.*

AD VII. Merita iustorum nascuntur ex meritis Christi: idcirco hæc magnificantur, vt in effectis. Merita igitur nostra sunt Christi dona.

QVÆSTIO LXXXII.

Num qua fiducia in meritis collocanda sit, vt intuitu mercedis operari liceat?

II. LUTHERANI negant: & coguntur, quod operum iustorum esse peccata mortalia asserant.

CALVINIANI item pernegant: vt *Caluini Inst. 3. c. 2. §. vlt. & c. 12. §. 3. 4.*

Pelagius & Wicleffus directe contrarium docuerunt, teste *Th. Wald. to. 3. c. 7.*

AUTOR. Ponenda in Deo spes precipua; sed & aliqua in meritis sic, quatenus ex iis spes nascitur, non ex fide sola. 1. Sic aperte Scriptura in *Antubristop. 4. q. 45. 2.* Ita *S. Patres. 3. Ratio.* Quia promissa corona diligentibus Deum pendet ex & fidelitate Dei, & operibus nostris. 1. *Ioan. 3. Diligite opere & veritate:* ergo & spes coronæ pendet indidem ex vtroque simul. Ita *sent. dist. 23.* Quia hic ordo est iustificationis: 1. Fides; 2. Amor salutis; 3. Desiderium ac spes. Vnde *S. Ambr. spes, a-rit, oritur ex amore; & amor ex spe.*

II. Si merita esse bona verè cognoscatur, potest in iis aliqua poni fiducia; sed

cia: sed absque superbia. Ita enumerabat sua merita Nehemias, 2. *Esdra*. 5. David, *psal.* 17. Ezechias, *Isa.* 38. Hester, *Eccl.* 14. Paulus, 2. *Tim.* 4. *Bonum certamen certavi. &c.* Attamen tutissimum est, in solo sperare Deo. Hæc spes non confundit; illa fallit. Patet ex iis Scripturis, quas contra nos congerunt aduersarij.

II. LUTHERO-CALVINISTÆ, vt Caluinus *Iust.* 3. c. 16. §. 3. & c. 18. §. 2. negant intuitu mercedis æternæ fas operari bene; licet huc tendant exhortationes S. Scripturæ. Id quod olim docuit damnatus Buganrius in Catalaunia; teste Luxenburg in *Catalogo har.*

SVADENT istis. I. Quia Ioan. 10. Mercenarii reprehenduntur.

2. Quia S. Bern. l. de diligendo Deo ait: Non sine premio diligitur Deus, etsi absque premij intuitu diligendus sit. vacua namque vera caritas esse non potest; nec tamen mercenaria est.

3. S. Tho. 2. 2. q. 19. a. 4. ad 3. ait amor mercenarium posse vera cum caritate consistere.

4. Seruile est operari ob mercedem.

5. Deus amore amicitia, non concupiscentia diligendus est.

AVTOR. Nec tantum, nec præcipuè intuitu mercedis operandum; sed maxime ad Dei gloriam.

1. Ita Matt. 4. *Penitentiam agite; appropinquabit ENIM regnum cæl.* Matt. 5. *Beati. &c. quoniam ipsorum est regnū cæl.*

2. Sic mandatum est, Mat. 6. *Primū querite regnum Dei.* Luc. 16. *Facite vobis amicos. &c. ut recipiant vos in æt. tab.*

3. Exemplum Davidis Ps. 118. *Inclinaui cor meum ad faciendas iustificat. tuas, PROPTER retributionem.*

4. Ecce cohortatio. I. Cor. 9. *Sic currite, vt comprehendatis.* Gal. 6. *Bonum facientes non deficiamus, tempore ENIM suo metemur.* Sic & S. Patres,

DICO AD I. II. III. Mercenarii sunt, qui mercedem primariò intuentur: non tales sunt iusti operarij.

AD IV. Sordidum est, vbi merces vilior est opere; vt in terrenis; non vbi merces est gloriosior.

AD V. Rectè: at Deum iusti diligunt propter Deum, non propter seipsos, nisi secundariò.

QVÆSTIO LXXXIII.

Quæ ad Meritum requirantur: & qui fiat?

AVTOR. I. OPVS LIBERVM libertate à Coactione & Necessitate. Vnde *Eccl.* 31. *Qui potuit transgredi, & non est transgressus: ideo stabilita sunt bona illius.*

1. Cor. 9. *Si volens hoc ago, mercedem habeo.* Quare, 2. Cor. 9. *Quisque prout destinavit in corde suo; non ex tristitia.* Ratio. Nam opus necessarium non est laudabile; ergo minus meritorium. Nec opus malum meretur pœnam, nisi liberum fuerit.

II. GRATIA IUSTIFICANS requiritur. Vnde Ioan. 15. *Manete in me; sc. vt membra viua sitis: huc gratia opus.* 2. Beatitudo est hæreditas filiorum Dei: *Rom.* 8. *Gal.* 3. 3. Meritum perditur salutis per peccati offensam; ergo non in solo opere, sed præcipuè in amicitia Dei fundatur.

III. PROMISSIO DEI GRATVITA requiritur. Nam contrariam Baij opinionem damnauit Pius V. & Greg. XIII. Quia opera ex principio operantis nullam habet proportionem cum beatitudine. *Rom.* 8. *Non enim sunt cōdigna pœssiones ad. &c. Quia, 2. Cor.* 4.